

به نام خدا

آموزش

SQL Server 2019

بانگاهی بر مفاهیم مدیریت پایگاه داده

(همراه با تمرینهای کاربردی)

مؤلف:

عطاءالله یزدانی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

عنوان کتاب: آموزش SQL Server 2019

بانگاهی بر مفاهیم مدیریت پایگاه داده (همراه با تمرینهای کاربردی)

مولف: عطاءالله یزدانی

ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

ویراستار: نرگس مهرید

صفحه آرایی: نازنین نصیری

نوبت چاپ: اول

تاریخ نشر: ۱۴۰۱

چاپ و صحافی: صدف

تیراز: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۵۱۰-۷

نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساز مهستان،

پلاک ۱۲۵۱ -تلفن: ۰۰۰۴۶-۶۶۴۱۰۰۴۶

فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران:

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran Tehran.com

نشانی تلگرام: [@mftbook](https://t.me/dibagaran_publishing) نشانی اینستاگرام دیبا

گران: هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هرگوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتها دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست مطالب

۱۶.....	مقدمه ناشر
۱۸.....	پیشگفتار
۱۹.....	مقدمه مؤلف
۲۰.....	بخش اول: مفاهیم پایه و نصب
۲۱.....	فصل اول: معرفی سیستم‌های پایگاه داده رابطه‌ای
۲۱.....	سیستم‌های پایگاه داده: مرور کلی
۲۲.....	انواع رابطه‌ای کاربری
۲۳.....	عدم وابستگی (استقلال) داده‌های فیزیکی
۲۳.....	عدم وابستگی (استقلال) داده‌های منطقی
۲۳.....	بهینه‌سازی پرس‌وجو
۲۳.....	یکپارچگی داده
۲۴.....	کترل همزمانی
۲۴.....	پشتیبان‌گیری و بازیابی
۲۴.....	امنیت پایگاه داده
۲۵.....	سیستم‌های پایگاه داده رابطه‌ای
۲۵.....	کار با پایگاه داده نمونه کتاب
۲۷.....	SQL: زبان پایگاه داده رابطه‌ای
۲۸.....	طراحی پایگاه داده
۲۹.....	نرم‌السازی
۲۹.....	اولین سطح نرم‌السازی
۳۰.....	دومین سطح نرم‌السازی
۳۰.....	سومین سطح نرم‌السازی
۳۱.....	مدل رابطه نهاد
۳۳.....	خلاصه فصل
۳۳.....	تمرین

۳۵ SQL Server فصل دوم: برنامه‌ریزی نصب

۳۵	نسخه‌های SQL Server و ابزارهای مدیریت
۳۵	نسخه‌های SQL Server
۳۶	ابزارهای مدیریتی
۳۷	فاز برنامه‌ریزی: توصیه‌های عمومی
۳۷	کدام نسخه از سیستم‌عامل را استفاده می‌کنید؟
۳۸	قصد نصب کدام اجزای SQL Server را دارید؟
۳۹	مسیر اصلی برای نصب و ذخیره‌سازی فایل‌ها کجاست؟
۴۰	آیا باید از چند نمونه موتور پایگاه داده استفاده کرد؟
۴۰	کدام حالت احراز هویت برای پایگاه داده باید استفاده شود؟
۴۱	نصب SQL Server در سیستم‌عامل ویندوز
۴۲	الزامات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری
۴۲	مستندات امن‌سازی
۴۲	ملاحظات پس از انتشار نسخه
۴۲	ارزیابی تنظیمات سیستم
۴۹	خلاصه فصل

۵۰ ابزارهای موتور پایگاه داده فصل سوم: ابزارهای موتور پایگاه داده

۵۰	SQL Server Management Studio
۵۱	اتصال به سرور
۵۳	برگه سرورهای تعریف شده در پایگاه داده
۵۴	Object Explorer
۵۴	استفاده از SQL Server Management Studio با موتور پایگاه داده
۵۴	مدیریت سرورهای پایگاه داده
۵۴	ثبت سرورها
۵۵	اتصال به سرور
۵۵	ایجاد گروه سرور جدید
۵۵	مدیریت چندین سرور
۵۶	شروع به کار و یا توقف سرورها
۵۷	مدیریت پایگاه داده با استفاده از Object Explorer
۵۷	ایجاد پایگاه داده بدون استفاده از Transact-SQL
۶۰	ایجاد تغییرات در پایگاه داده بدون استفاده از دستورات Transact-SQL

۶۰	مدیریت جداول بدون استفاده از دستورات Transact-SQL
۶۲	نوشتن کد در SQL Server Management Studio
۶۲	ویرایشگر پرس و جو
۶۴	پنجره Solution Explorer
۶۵	شناسایی و طبقه‌بندی داده‌ها
۶۵	ایجاد خط‌مشی طبقه‌بندی داده به دلخواه
۶۷	کاربرد طبقه‌بندی داده
۶۸	تمرین

۶۹ بخش دوم: تراکنش‌ها

۷۰ فصل چهارم: اجزاء SQL

۷۱	مقادیر ثابت
۷۱	شناسه‌ها
۷۲	شناسه‌های محدود
۷۲	توضیحات
۷۲	کلمات کلیدی رزرو شده
۷۲	انواع داده‌ها
۷۳	انواع داده‌های عددی
۷۳	انواع داده کاراکتر
۷۴	انواع داده‌های زمانی
۷۵	انواع داده‌های متفرقه
۷۶	انواع داده BIT و Binary
۷۶	انواع داده Large Object
۷۷	نوع داده UNIQUEIDENTIFIER
۷۷	نوع داده SQL_VARIANT
۷۸	نوع داده HIERARCHYID
۷۸	نوع داده TIMESTAMP
۷۸	گزینه‌های ذخیره‌سازی
۷۹	ذخیره‌سازی FILESTREAM
۷۹	ستون‌های Sparse
۷۹	تواجع Transact-SQL
۷۹	تواجع تجمعی

۸۰	توابع اسکالر
۸۱	توابع عددی
۸۱	توابع تاریخ
۸۱	توابع رشته‌ای
۸۱	توابع سیستمی
۸۱	توابع فراداده
۸۲	عملگرهای اسکالر
۸۲	متغیرهای سراسری
۸۲	مقدار NULL
۸۳	خلاصه فصل
۸۳	تمرین

فصل پنجم: زبان تعریف داده

۸۵	ایجاد اشیاء پایگاه داده
۸۵	ایجاد پایگاه داده
۸۸	ایجاد تصویر فوری از پایگاه داده
۸۸	پیوستن و جداسازی پایگاه داده
۸۹	ایجاد جدول
۹۱	عبارت UNIQUE
۹۱	عبارت PRIMARY KEY
۹۲	عبارت CHECK
۹۳	عبارت FOREIGN KEY
۹۴	یکپارچگی مرجع
۹۴	ایجاد سایر اشیاء پایگاه داده
۹۴	نماها
۹۴	ایندکس
۹۴	روال‌های ذخیره‌شده
۹۵	تریگر
۹۵	شیما
۹۵	تغییر در اشیاء پایگاه داده
۹۵	تغییر پایگاه داده
۹۶	افزودن یا حذف فایل‌های پایگاه داده
۹۶	تغییر ویژگی‌های فایل یا گروه فایل

۹۷	تنظیم گزینه‌های پایگاه داده
۹۸	تغییر جدول
۹۸	حذف یا افزودن یک ستون
۹۹	تغییر ویژگی‌های ستون
۹۹	افزودن یا حذف محدودیتهای جامعیت (بکپارچگی)
۱۰۰	تغییر نام جداول و سایر اشیاء پایگاه داده
۱۰۰	حذف اشیاء پایگاه داده
۱۰۱	خلاصه فصل
۱۰۱	تمرین

۱۰۳ فصل ششم: پرس‌وچوها

۱۰۳	دستور SELECT (بررسی اجزاء و عملکرد)
۱۰۶	عملگرهای بولین
۱۰۸	عملگرهای IN و BETWEEN
۱۱۰	پرس‌وچوهای شامل مقادیر NULL
۱۱۱	عملگر LIKE
۱۱۲	عبارت Group By
۱۱۲	توابع تجمعی
۱۱۳	توابع تجمعی معمول و متعارف
۱۱۳	توابع MIN و MAX
۱۱۴	تابع تجمعی SUM
۱۱۵	تابع تجمعی AVG
۱۱۵	توابع تجمعی COUNT_BIG و COUNT
۱۱۶	عبارت HAVING
۱۱۷	عبارت ORDER BY
۱۱۸	عبارت SELECT و ویژگی IDENTITY
۱۱۹	عملگر UNION
۱۲۱	زیرپرس‌وچوها
۱۲۱	عملگر IN در زیرپرس‌وچوها
۱۲۲	جداول موقت
۱۲۳	عملگر JOIN
۱۲۴	Join طبیعی
۱۲۶	اتصال بیش از دو جدول

۱۲۷	ضرب کارتزین
۱۲۷	Join خارجی
۱۳۰	خلاصه فصل
۱۳۰	تمرین

۱۳۲ فصل هفتم: جداول و تغییر در داده‌ها

۱۳۳	عبارت INSERT
۱۳۴	درج یک سطر با دستور INSERT
۱۳۵	درج چندین سطر با دستور INSERT
۱۳۶	جدول سازنده مقادیر و دستور INSERT
۱۳۶	عبارت UPDATE
۱۳۸	عبارت DELETE
۱۳۹	عبارت TRUNCATE
۱۴۰	خلاصه فصل
۱۴۰	تمرین

۱۴۲ فصل هشتم: توابع و روال‌های ذخیره‌شده

۱۴۲	روال‌های افزودنی
۱۴۳	بلوکی از عبارت‌ها
۱۴۳	عبارت IF
۱۴۴	عبارت WHILE
۱۴۵	متغیرهای محلی
۱۴۶	روال‌های متفرقه
۱۴۶	روال ذخیره‌شده
۱۴۷	ایجاد و اجرای روال ذخیره‌شده
۱۵۰	عبارت EXECUTE با بند RESULT SETS
۱۵۱	توابع تعریف شده توسط کاربر
۱۵۱	انواع توابع تعریف شده توسط کاربر
۱۵۲	ایجاد و اجرای توابع تعریف شده توسط کاربر
۱۵۳	فراخوانی توابع تعریف شده توسط کاربر
۱۵۴	توابع جدول ارزش
۱۵۵	تغییر ساختار توابع تعریف شده توسط کاربر
۱۵۵	خلاصه فصل

فصل نهم: کاتالوگ سیستم

۱۵۷ مقدمه‌ای بر کاتالوگ سیستم
۱۵۹ رابطه‌ای عمومی
۱۶۰ اجرای پرس‌وجو برای نماهای کاتالوگ
۱۶۱ نماها و توابع مدیریت پویا
۱۶۲ شیمای اطلاعات
۱۶۲ information_schema.tables
۱۶۳ information_schema.columns
۱۶۳ رابطه‌ای اختصاصی
۱۶۴ روال‌های ذخیره‌شده در سیستم
۱۶۴ توابع سیستم
۱۶۵ توابع ویژگی
۱۶۶ خلاصه فصل
۱۶۶ تمرین

فصل دهم: ایندکس‌ها

۱۶۷ مقدمه‌ای بر ایندکس‌ها
۱۶۹ ایندکس خوشه‌ای
۱۷۰ ایندکس‌های غیرخوشه‌ای
۱۷۲ Transact-SQL و ایندکس‌ها
۱۷۲ ایجاد ایندکس‌ها
۱۷۴ ویرایش اطلاعات مربوط به ایندکس‌ها
۱۷۵ ویرایش اطلاعات مربوط به قطعه‌بندی شدن (تجزیه) ایندکس
۱۷۶ تغییر ایندکس‌ها
۱۷۷ سازماندهی مجدد صفحات ایندکس برگ
۱۷۷ غیرفعال کردن ایندکس
۱۷۷ بازسازی ایندکس
۱۷۸ ایجاد ایندکس‌های آنلاین قابل تجدید
۱۷۹ حذف و تغییر نام ایندکس‌ها
۱۸۰ ایندکس فراگیر
۱۸۰ خلاصه فصل

تمرین

۱۸۱

فصل یازدهم: نَماها

۱۸۲	نَماها و عبارت‌های DDL
۱۸۳	ایجاد نَما
۱۸۵	تغییر و حذف نَماها
۱۸۶	نَماها و عبارت‌های DML
۱۸۷	بازیابی نَما
۱۸۷	عبارت INSERT
۱۸۸	عبارت UPDATE
۱۹۰	عبارت DELETE
۱۹۱	خلاصه فصل
۱۹۱	تمرین

فصل دوازدهم: امن‌سازی و تأمین امنیت پایگاه داده

۱۹۲	مقدمه‌ای بر امن‌سازی
۱۹۴	رمزگذاری داده‌ها
۱۹۵	کلیدهای متقارن
۱۹۶	کلیدهای نامتقارن
۱۹۶	گواهینامه‌ها
۱۹۷	روش‌های رمزگذاری داده‌ها
۱۹۷	رمزنگاری شفاف داده
۱۹۸	رمزنگاری مستمر
۱۹۸	رمزنگاری شفاف در قیاس با رمزنگاری مستمر
۱۹۹	احراز هویت
۲۰۰	مدیریت امنیت با استفاده از SQL Server Management Studio
۲۰۱	مدیریت امنیت با استفاده از عبارت‌های Transact-SQL
۲۰۱	ورود با شناسه sa
۲۰۲	شِماها
۲۰۲	کاربرد شِما
۲۰۳	شِماهای پیش‌فرض پایگاه داده
۲۰۴	امنیت پایگاه داده
۲۰۴	استفاده از SQL Server Management Studio

۲۰۵	استفاده از Transact-SQL
۲۰۶	نقش‌ها
۲۰۶	نقش‌های ثابت سرور
۲۰۷	مدیریت نقش‌های ثابت سرور
۲۰۸	نقش‌های ثابت پایگاه داده
۲۰۹	اختصاص یک کاربر به یک نقش ثابت پایگاه داده
۲۰۹	نقش‌های برنامه کاربردی
۲۱۰	مدیریت نقش‌های برنامه با استفاده از SQL Server Management Studio
۲۱۱	مدیریت نقش‌های برنامه با استفاده از T-SQL
۲۱۱	نقش‌های سرور تعریف شده توسط کاربر
۲۱۱	نقش‌های پایگاه داده تعریف شده توسط کاربر
۲۱۲	مدیریت نقش‌های پایگاه داده تعریف شده توسط کاربر با استفاده از SSMS
۲۱۲	مدیریت نقش‌های پایگاه داده تعریف شده توسط کاربر با استفاده از T-SQL
۲۱۳	محوز دسترسی
۲۱۳	عبارت GRANT
۲۱۴	عبارت DENY
۲۱۵	عبارت REVOKE
۲۱۶	مدیریت محوزها با استفاده از SSMS
۲۱۷	پیگیری تغییرات
۲۱۹	امنیت داده در نماها
۲۲۰	خلاصه فصل
۲۲۱	تمرین

فصل سیزدهم: کنترل همزمانی

۲۲۲	کنترل همزمانی
۲۲۳	تراکنش‌ها
۲۲۴	ویژگی‌های تراکنش
۲۲۵	تراکنش‌ها و دستورات Transact-SQL
۲۲۷	فایل لاغ تراکنش
۲۲۷	before Image after Image
۲۲۸	ویرایش اطلاعات مربوط به تراکنش‌ها و گزارش‌ها
۲۳۰	سطح جداسازی (تفکیک)
۲۳۰	مشکلات همزمانی

۲۳۱	موتور پایگاه داده و سطوح جداسازی
۲۳۲	READ UNCOMMITTED
۲۳۳	READ COMMITTED
۲۳۴	REPEATABLE READ
۲۳۵	SERIALIZABLE
۲۳۶	نسخه‌سازی سطر
۲۳۷	Read Committed Snapshot Isolation (RCSI)
۲۳۸	Snapshot Isolation
۲۳۹	خلاصه فصل
۲۴۰	تمرین

۲۴۱ فصل چهاردهم: تریگرها

۲۴۱	مقدمه‌ای بر تریگرها
۲۴۲	ایجاد تریگر DML
۲۴۳	تغییر ساختار یک تریگر
۲۴۴	کاربرد جداول مجازی حذف شده و درج شده
۲۴۵	حوزه کاربرد تریگرهای DML
۲۴۶	تریگرهای AFTER
۲۴۷	تریگرهای INSEATD OF
۲۴۸	ترتیب اجرای تریگرها
۲۴۹	حوزه کاربرد تریگرهای DDL
۲۵۰	تریگرهای سطح پایگاه داده
۲۵۱	تریگرهای سطح سرور
۲۵۲	خلاصه فصل
۲۵۳	تمرین

۲۵۴ بخش سوم: مدیریت پایگاه داده

۲۵۵ فصل پانزدهم: بررسی موتور پایگاه داده

۲۵۵	پایگاه داده‌های سیستمی
۲۵۶	پایگاه داده master
۲۵۷	پایگاه داده model
۲۵۸	پایگاه داده tempdb

۲۴۶	استفاده از پایگاه داده tempdb
۲۴۷	تفاوت بین tempdb و سایر پایگاه داده
۲۴۸	حجم و تعداد فایل‌های tempdb
۲۴۸	پایگاه داده msdb
۲۴۸	معماری ذخیره‌سازی
۲۴۹	ابزارهای کمکی
۲۴۹	ابزار bcp
۲۴۹	ابزار sqlcmd
۲۵۰	ابزار mssql-cli
۲۵۰	ابزار sqlservr
۲۵۰	دستورات DBCC
۲۵۱	دستورات اعتبارسنجی
۲۵۱	مدیریت مبتنی بر خط‌مشی
۲۵۲	اصطلاحات و مفاهیم کلیدی
۲۵۳	خلاصه فصل
۲۵۳	تمرین

۲۵۴.....فصل شانزدهم: خودکارسازی وظایف مدیریت سیستم

۲۵۵	خودکارسازی فرایندها در SQL Server
۲۵۵	لاغ برنامه ویندوز
۲۵۶	سرویس SQL Server Agent
۲۵۷	مفاهیم و اجزاء SQL Server Agents
۲۵۷	زمان‌بندی
۲۵۸	اپراتور
۲۵۸	فعالیت‌ها
۲۵۹	هشدارها
۲۵۹	خلاصه فصل
۲۶۰	تمرین

۲۶۱.....فصل هفدهم: تهیه فایل پشتیبان، بازیابی، دسترس پذیری سیستم

۲۶۱	دلایل از دست دادن داده
۲۶۲	مقدمه‌ای بر روش‌های پشتیبان‌گیری
۲۶۳	پشتیبان‌گیری کامل از پایگاه داده

۲۶۳	پشتیبان‌گیری تفاضلی
۲۶۳	پشتیبان‌گیری از لایه تراکنش
۲۶۴	پشتیبان‌گیری از فایل یا گروه‌فایل
۲۶۴	انجام عملیات ترمیم پایگاه داده
۲۶۴	ترمیم پایگاه داده توسط کاربر
۲۶۵	مدل‌های ترمیم پایگاه داده
۲۶۵	مدل ترمیم کامل پایگاه داده
۲۶۵	مدل ترمیم Bulk-logged
۲۶۶	مدل ترمیم ساده
۲۶۶	دسترسی‌پذیری سیستم
۲۶۷	استفاده از سرور Standby
۲۶۷	استفاده از فناوری RAID
۲۶۷	Mirroring
۲۶۸	Failover Clustering
۲۶۸	Log Shipping
۲۶۸	Always On
۲۶۹	خلاصه فصل
۲۶۹	تمرین

۲۷۰ فصل هجدهم: بهینه‌ساز پرس‌وجوها

۲۷۰	مراحل پردازش پرس‌وجو
۲۷۱	فاز اول: تحلیل ساختار
۲۷۱	فاز دوم: کامپایل پرس‌وجو
۲۷۱	فاز سوم: بهینه‌ساز پرس‌وجو
۲۷۱	فاز چهارم: اجرای پرس‌وجو
۲۷۱	نحوه عملکرد بهینه‌ساز پرس‌وجو
۲۷۲	تحلیل پرس‌جو
۲۷۲	انتخاب ایندکس
۲۷۲	پشتیبانی از ایندکس‌ها
۲۷۳	ایندکس‌های مفقودشده
۲۷۳	قطعه‌بندی شدن ایندکس‌ها
۲۷۴	بازیابی ایندکس
۲۷۴	اطلاعات آماری ایندکس

۲۷۵	انتخاب ترتیب عملیات Join
۲۷۵	ذخیره طرح اجرای پرس و جو
۲۷۶	تکنیک‌های پردازش پرس و جو
۲۷۶	خلاصه فصل
۲۷۶	تمرین

فصل نوزدهم: بهبود کارایی

۲۷۷	عوامل مؤثر بر کارایی سیستم
۲۷۸	ارتباط برنامه‌های کاربردی پایگاه داده و کارایی سیستم
۲۷۸	راندمان کد برنامه
۲۷۹	طراحی فیزیکی
۲۸۰	موتور پایگاه داده و تأثیر آن بر کارایی سیستم
۲۸۰	بهینه‌ساز پرس و جو
۲۸۱	قفل‌ها
۲۸۱	منابع سیستم و تأثیر آن بر کارایی
۲۸۲	نظرارت بر عملکرد
۲۸۳	مروری بر ابزار نظرارت بر عملکرد
۲۸۴	انتخاب ابزار مناسب برای نظرارت بر عملکرد
۲۸۵	SQL Server Profiler
۲۸۵	Database Engine Tuning Advisor
۲۸۶	Extended Events
۲۸۶	خلاصه فصل
۲۸۶	تمرین

مقدمه ناشر

خط مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب های با کیفیت عالی است که بتواند خواسته های بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گامهایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گستردگی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی ترین و راحت ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتربر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست دارید تألیف "جناب آقای عطاء الله یزدانی" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.
با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام هایتان به ما از رسانه های دیباگران تهران شامل سایتها فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

پیشکش قدم‌های ۹

که روزی خواهد آمد

پیشگفتار

رونق و پیشرفت روزافزون کسبوکارهای مختلف در فضای وب، سبب ایجاد مفاهیم نوین در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات گشته که از آنچه در چند دهه گذشته از عملکرد معمول این حوزه مواجه بودهایم، متمایز می‌باشد. این موضوع علاوه بر تولید روزانه حجم قابل ملاحظه از داده‌ها و از طرفی با توجه به اهمیت داده‌های گردآوری شده قابلیت‌های متنوعی برای استفاده از بسترها را فراهم ساخته است. به ویژه آنکه، داده‌های تولیدشده از جمله منابع ذی قیمت و (در سازمان‌های گسترشده) دارایی‌های عظیم اطلاعاتی (کلان داده^۱) محسوب شده و تنها در صورتی می‌تواند به عنوان ظرفیت‌های بالقوه و در قالب مزیت رقابتی مطرح گردد که با روش‌های متفاوت در تجزیه تحلیل اطلاعات و پیش‌بینی روندهای آتی، مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

طبعیتاً نمی‌توان برنامه‌ریزی راهبردی برای نگهداشت و استفاده بهینه و متفاوت این حجم چشمگیر از داده‌ها توسط شیوه‌های مرسوم از فناوری اطلاعات و با کاربرد ابزارهایی نظیر صفحات گسترشده^۲ و یا ناظر آن تصویر نمود. این منظور پایگاه داده‌ها به سازماندهی اطلاعات برای تسهیل و تسريع در دسترسی، بهروزرسانی، مدیریت و تجزیه تحلیل داده‌ها از طریق سیستم‌های اطلاعات مدیریت مربوطه (که در اصطلاح سیستم مدیریت بانک‌های اطلاعاتی نامیده می‌شود) می‌پردازد. انسجام داده‌های گردآوری شده، پارادایم تغییر رویکردهای رایج در محدودیت‌های منابع اطلاعاتی (نظیر فضای ذخیره‌سازی و توان پردازشی)، تحلیل‌های منطبق با واقعیت‌های پیش روی سازمان و قیاس روندهای کسبوکار با سایر رقبا، ارتباط مؤثر با مشتریان، تأمین امنیت لازم برای اطلاعات، استقرار سامانه‌های تاب آوری در مقابل حوادث طبیعی و غیرطبیعی، امکان سنجی صحیح از وضعیت فعلی سازمان و به تصویر کشیدن دورنمایی از آینده پیش روی کسبوکار از جمله امکاناتی بوده که توسط این گونه سیستم‌ها برای بهینه کاوی سازوکارهای اجرایی و عملیاتی در سازمان‌ها ارائه گردیده است.

بانک‌های اطلاعاتی موجود صرف نظر از نوع و یا شرکت تولیدکننده، پیش از هر چیز با هدف تأمین حداقل‌های الزامی برای کسب منفعت‌های اولیه و تسريع در امور اجرایی سازمان‌ها ابداع و مورد کاربرد قرار گرفته است. اما در شرایط کنونی از عصر انفجار اطلاعات، تنها گردآوری داده‌ها و اخذ تحلیل‌های آماری ایستا نمی‌تواند در پویایی سازمان نقش مؤثری ایفا نماید بنابراین عرضه کنندگان سیستم‌های بانک اطلاعاتی با افروزندهایی نظیر بهره‌گیری از فضای ابر^۳، هوشمندی کسبوکار^۴، داده‌کاوی^۵ و یادگیری ماشین^۶ علاوه بر ایجاد فضای رقابتی، بهره‌مندی از ظرفیت‌های نهان از داده‌های جمع‌آوری شده را نیز هدف‌گذاری نموده‌اند.

به طور یقین افزایش دانش و مهارت‌های استفاده و به کارگیری صحیح از ظرفیت‌های بالقوه در سیستم‌های مدیریت بانک اطلاعات، پویایی و برتری جویی سازمان‌ها را به همراه خواهد داشت.

عطاء الله یزدانی

¹ Big Data

² Spread Sheet

³ Cloud Computing

⁴ Business Intelligence

⁵ Data Mining

⁶ Machine Learning

مقدمه مؤلف

پس از ترجمه و تألیف دو کتاب آموزشی در حوزه بانک اطلاعاتی SQL Server مربوط به نسخه‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۲^۱ تألیف این کتاب به عنوان سومین سری از آموزش‌های پایه پایگاه داده SQL Server مبتنی بر تغییرات و امکانات نسخه ۲۰۱۹ و با نگاهی بر مفاهیم مدیریت پایگاه داده، انجام پذیرفت. در این کتاب، شیوه‌ای متفاوت در بیان مطالب آموزشی استفاده شده است.

از سوی دیگر پس از گذشت بیش از دو دهه از کاربرد پایگاه داده SQL Server، به نظر می‌رسد بسیاری از علاقه‌مندان به توسعه سامانه‌های نرم‌افزاری با یکنواختی رابط گرافیکی شرکت مایکروسافت در تمامی ابزارهای مبتنی بر تکنولوژی.NET آشنا بوده و اصول کار با بخش‌های مختلف آن را می‌دانند بنابراین در تدوین و تالیف این کتاب ضمن معرفی و آموزش نحوه کار با کلیه امکانات و ویژگی‌های معمول و جدید پایگاه داده SQL Server 2019، توسعه مهارت‌های کاربر با استفاده از کدنویسی زبان تراکنش‌ها^۲ مورد تأیید قرار گرفته است. علاوه بر این، برای درک بهتر مفاهیم، علاوه بر بیان و تشریح مثال‌های متنوع در هر فصل، تمرین‌های کاربردی نیز لحاظ گردیده است.

از جمله سایر مزایای کلیدی و متفاوت این تألیف در قیاس با ۲ کتاب گذشته اینجانب (SQL Server 2012، 2014)، افزودن سه بخش جدید منطبق و متناسب با قابلیت‌های عرضه شده در نسخه فعلی از این پایگاه داده (SQL Server 2019) شامل فصول زبان تراکنش‌ها، مدیریت پایگاه داده و هوشمندی کسب و کار نیز می‌باشد.

بنابراین سعی شده است کاربران علاوه بر آشنایی با مفاهیم پایه و اولیه از نحوه کاربرد امکانات مختلف این پایگاه داده در طراحی و تولید یک بانک اطلاعاتی معمول، اطلاعات کاربردی در خصوص الزامات و نحوه مدیریت پایگاه داده همچنین استقرار هوشمندی کسب و کار با استفاده از اجزاء مختلفی را که در نظر گرفته شده است نیز کسب نمایند.

البته با توجه به گستردگی مطالب تخصصی و مرتبط با کدنویسی به زبان تراکنش‌ها و از طرفی تمرکز این کتاب بر آموزش استفاده از پایگاه داده SQL Server م موضوعات مدیریتی به صورت مختصر طرح شده و در نظر است در آینده نزدیک به مباحث مرتبط به صورت ویژه در کتاب مدیریت پایگاه داده SQL Server از انتشارات فرهنگی هنری دیباگران ببردازم. شایان ذکر است با توجه به رویکردهای نوین استفاده سیستم‌های مدیریت بانک اطلاعات از خدمات رایانش ابری^۳، چندی پیش نیز کتاب «مدیریت امنیت اطلاعات در رایانش ابری» از انتشارات دیباگران را تألیف نموده‌ام که برای آشنایی با مدل جدید از ارائه خدمات رایانشی، آسیب‌ها، مخاطرات و راهکارهای امن‌سازی به بازار نشر عرضه شده است.

ضم‌نمایش از شما خواننده محترم، به اطلاع می‌رساند به منظور ارتباط مستمر، مشاوره تخصصی و پاسخ به سوالات، همچنین دسترسی به کدهای ارائه شده در بخش‌های مختلف کتاب به وب سایت <http://www.dbasupport.ir> مراجعه و یا از پست الکترونیک به آدرس info@dbasupport.ir استفاده فرمایید در این پایگاه، علاوه بر دسترسی به حل تمرینات هر فصل از کتاب، امکان استفاده از مجله تخصصی SQL Server نیز فراهم می‌باشد.

عطاء‌الله یزدانی

۱۴۰۰ زمستان

¹ Transact-SQL

² Cloud Computing

بخش اول

مغاهیم پایه و نصب